

[Lange.]

Vi mener ogsaa, det er en betydningsfuld Forbedring, at den foreslaede Ordning ikke tvinger nogen Laantager til at tage imod denne Lempelse, men at man kan opnaa den efter Begæring, saaledes at den, der ikke ønsker eller ikke behøver Udsættelse med Betaling af Afdragene — hvad det hele jo i Virkeligheden er —, ikke tvinges til at tage imod den omtalte Lempelse. At Kreditforeningsafdragene ikke alene for den enkelte Laantager, men ogsaa for Samfundet helst skal være saa store som muligt, mener jeg ikke der kan være nogen Tvivl om. Gennem de Afdrag, der Termin efter Termin ydes i Kreditforeningerne, foregaar der en vigtig Samfunds-funktion. Den Opsparing, der derigennem foregaar, er et Led i hele den Opsparing, som i saa høj Grad er nødvendig for Samfundets Udvikling, og derfor er det sikkert fuldt korrekt, at man ikke gennem Lovgivningsforanstaltninger søger at svække disse Afdrag, svække den Opsparing, der herigennem foregaar, men holder sig til Lempelser i de Tilfælde, hvor dette maa anses for nødvendigt.

Vi er ogsaa gaaet med til Fællesindstillingen, fordi den indeholder de fire Paragraffer, som vedrører en Lempelse i Afviklingsordningen for den Gæld, et stort Antal Landbrugere har faaet som Følge af den hidtidige Henstandslovgivning. Det er jo noget, alle Partier har været enige om, noget, som kunde have været gennemført for lang Tid siden, hvis ikke den høje Regering havde benyttet den samme Fremgangsmaade her som i alle de Forhold, hvor vi har skullet behandle Spørgsmaal, der var af Interesse for Landbruget, nemlig søgt at kæde forskellige Ting til, som Regeringen maatte vide vilde hindre Gennemførelsen af det, som man kunde være enig om. Det er i det hele taget ogsaa Regeringens store Ansvar, at Konverteringen ikke blev gennemført paa et Tidspunkt, da der virkelig var Muligheder for, at den kunde være blevet gennemført, fordi der altid skulde kædes Ting til, som intet havde med Sagen at gøre, og som den høje Regering maatte vide vilde hindre en Tilslutning fra alle Partier eller fra en saa stor Del af Rigsdagen, at Forslagene ikke kunde gennemføres i begge Ting.

Vi erkender desuden, at der gennem Ændringsforslag paa andre Omraader er taget meget vidtgaaende Hensyn til vore Ønsker, til vor Opfattelse. Jeg skal eksempelvis nævne Bortfaldet af § 5 i Regeringsforslaget, der indeholdt et Forbud mod

indtil 11. December 1936 at yde Kreditforeningslaan, der forøgede Gælden paa faste Ejendomme. Bestemmelsens Urimelighed belyses i øvrigt ved, at de forskellige Behandlinger, som dette Forslag har været underkastet i Rigsdagen, dels gennem det Lovforslag, der her har foreligget, dels gennem tidligere Lovforslag, har vist, at det var nødvendigt at foretage saa vidtgaaende Ændringer, at man kan sige, at Bestemmelsen nu til Slutning var ganske gennemhullet og ikke indeholdt ret meget andet, end hvad der kunde blive til Vanskelighed for Forstaaelsen af Bestemmelsen og Administrationen af denne.

Vi erkender tillige, at den Ændring, der sker i § 6, som vedrører de uopsigelige Laan, i høj Grad har taget Hensyn til den Kritik, vi har øvet mod Bestemmelsen. Det samme gælder Forslaget om at lade § 7, der vedrører Legater, og § 8, der omhandler Hypotekforeningsforhold, udgaa. Den ærede Ordfører betonedede, at hans Parti var villigt til at gennemføre Bestemmelser vedrørende Hypotekforeningerne paa en anden Lov, og antydede, at vi fra konservativ Side ogsaa, men dog i begrænset Omfang, vilde slutte os til en saadan Lovgivning. Jeg kan oplyse, at det, vi fra vor Side absolut vil modsætte os, er, at man for Hypotekforeningernes Vedkommende gennemfører den Tvangskonvertering, som man har maattet opgive over for Kreditforeningerne. Naar vi anser dette Princip for absolut forkasteligt og i det lange Løb i høj Grad skadeligt ikke mindst for Laantagerne i Kreditforeningerne, kan vi naturligvis ikke slutte os til Princippet, naar det angaar Hypotekforeningerne. Men Foranstaltninger, der kunde medføre en Sikring for Hypotekforeningerne og Hypotekforeningslaanene, vil vi fra vor Side se med Velvilje paa.

Vi slutter os til Forslaget om Ophøret af Maksimalrenten for Bank- og Sparekassens indskud den 15. Juli. Vi mener, at en Afviklingsperiode kan være rimelig, selv om vi stadig har den Opfattelse, at Bestemmelsens Indførelse har været et Fejlgreb. Vi mener, at den paa mange Maader har virket uretfærdigt, og at det, hvis Bestemmelsen vedblivende skulde bestaa, kunde blive skæbnesvangert paa mange Maader. Vi har altid været imod denne Tvangsbestemmelse, fordi vi tror, at dette Forhold maa ordnes paa naturlig Maade, saaledes som det naturlige økonomiske Grundlag i Samfundet nu en Gang betinger. Vi er selvfølgelig ikke uenige med Regeringen om Betydningen for Erhvervslivet af at have en